

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 14/01/2025.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 146

Từ 20 năm trước, tôi luôn nhắc nhở mọi người luôn mở rộng tâm lượng. Đến nay, trong nhiều giai đoạn, ở mỗi hành trình đến bất cứ nơi đâu, tôi đều nỗ lực thực hiện điều đã khuyên mọi người. Tôi đi đến đâu thì nhất định phải có quà tặng và phóng sanh. Tôi từng nói với một vị Hòa Thượng ở Cà Mau rằng những việc làm đó của tôi là do sự cố gắng phát tâm, bất cứ lúc nào Hòa Thượng cần, gọi tôi là tôi sẽ có mặt.

Đây chính là điểm để chúng ta phản tỉnh, kiểm điểm lại việc làm, khởi tâm động niệm của chúng ta có vì người, vì đoàn thể, vì quốc gia, dân tộc mà lo nghĩ hay không? Chúng ta vẫn đang vì mình và vì cái của mình. Màu cờ sắc áo của mỗi trường trong Hệ thống phải như nhau chứ không thể mỗi trường một kiểu, có tiền thì áo đẹp, ít tiền thì áo xấu hơn một chút.

Có vị Thánh Hiền trước khi mất, một người hầu nói với ông rằng ông là một người đức hạnh thì phải xứng đáng nằm một chiếc chiếu hoa nhưng người con không đồng ý vì cho rằng cha mình mệt lắm rồi. Vị Thánh Hiền thấy vậy nói rằng: “*Cả đời của ta xem trọng lễ nghi phép tắc, đến người hầu còn tôn trọng việc làm của ta còn con ta thì lại không!*” Nói rồi liền ra đi. Người xưa cũng nói: “*Nhân phi nghĩa (không có chuẩn mực) bất giao, vật phi nghĩa bất thủ*”.

Cũng vậy, chúng ta là con cháu trong một gia tộc thì mọi việc làm của chúng ta phải nói lên tinh thần của gia tộc đó còn nếu chúng ta làm việc trong một hệ thống nào đó thì việc làm của chúng ta phải làm nổi bật tinh thần của hệ thống đó. Màu cờ sắc áo cũng vậy, nếu không khéo chỉ là cạnh tranh, chỗ này làm nét hơn, đẹp hơn chỗ kia. Cho dù đẹp hơn, chúng ta cũng không nên làm. Điều chúng ta hướng tới là tinh tế hơn, chuẩn mực hơn chứ không lòe loẹt để vượt trội. Nếu chúng ta có tâm làm để vượt trội thì tâm cảnh đó sai rồi, không xứng là học trò của Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền.

Trong Kinh Hoa Nghiêm, Phật nói ra tám chữ là tổng cương lĩnh: “*Học vi nhân sư, hành vi thế phạm*”- Học để làm Thầy người, làm là để làm ra chuẩn mực, ý nói rằng việc đối nhân xử thế, hành động tạo tác, khởi tâm động niệm trong chúng ta luôn luôn phải mực thước để trong vô hình mọi người sẽ bị cảm động. Trong chúng ta tập khí xấu ác thì đầy rẫy, chuẩn mực của Phật Bồ Tát Thánh Hiền mới chỉ thấm ở ngoài da, cho nên chúng ta phải thận trọng khi những tập khí xấu ác trong chúng ta trở ra, sẽ đẩy những tập khí tốt mới dính bên ngoài trôi đi mất.

Chúng ta không nên có ý niệm “*Tự tư tự lợi*”, ý niệm hơn người (ý niệm bá đồ) Bồ Tát Thường Bất Khinh đầu có bị người mắng mỏ và đá đuổi đi vẫn luôn nói: “*Con kính các Ngài vì các Ngài sẽ thành Phật.*” Đây là Ngài đang biểu pháp cho chúng ta. Hòa Thượng cũng thường nhắc nhở chúng ta về việc này. Ngài nói: “*Những việc làm của chúng ta đem so với Phật Bồ Tát sẽ thấy chúng ta chưa làm được gì!*” Lời dạy này khiến chúng ta luôn thấy xấu hổ, không có một ý niệm tự hào nào về những việc mà mình đã làm. Ân đức của Phật Bồ Tát đối với chúng ta quá lớn. Hiện tại, chúng ta thay Phật Bồ Tát Thánh Hiền để làm mà làm ở mức độ như thế này thì không khéo tình hình có thể còn tồi tệ hơn.

Thầy Trần từng nói đến Thánh Hiền trên giấy, Thánh Hiền trên bàn phím, đơn giản chỉ là mặc chiếc áo của Thánh Hiền, ngồi quạt phe phẩy đọc sách nhưng vẫn đầy tập khí phiền não. Người như thế tưởng mình là Thánh Hiền nhưng đến hình nộm của Thánh Hiền cũng còn không giống. Càng học Phật thì tâm càng mở rộng nhưng vì sao có người học Phật tâm càng hẹp lại hoặc là buổi sáng thì mở tâm đến tối, tâm đã hẹp trở lại. Cho nên chúng ta phải quán sát xem mọi việc làm của chúng ta, có phải đều là vì chúng sanh lo nghĩ hay không?

Hòa Thượng từng thắc mắc với Ngài Lý Bình Nam về việc trong 100 điều niệm Phật, vì sao điều đầu tiên lại là niệm Phật đọa địa ngục. Ngài Lý Bình Nam nói rằng đây là việc hết sức lớn nên Ngài sẽ nói tại giảng đường, cho tất cả mọi người cùng nghe. Niệm Phật với tâm ảo danh ảo vọng, tâm “*tự tư tự lợi*”, tâm xây dựng bá đồ thì chính là tự đưa mình vào địa ngục.

Chúng ta học Phật là để trở thành Phật, Bồ Tát chứ không phải để trở thành người quân tử, tuy nhiên, tinh thần của người quân tử khiến chúng ta phản tỉnh rằng bản thân chúng ta có đáng mặt làm quân tử không nói chi đến việc làm Phật, làm Bồ Tát. Trong Quân Thư Trị Yếu, một vị quan đã phải chặt chân người lính hầu phạm lỗi, đến khi vị quan này phải chạy loạn do giặc đuổi thì người lính hầu đã chỉ một cái lỗ dưới cổng thành cho ông trốn vào đó nhưng ông từ chối, đến khi quá cấp bách người lính hầu không dùng tâm báo thù mà dùng tâm tri ân tiếp tục chỉ một ngôi nhà bên cạnh thành cho ông trốn chạy. Ông nói: “*Năm xưa, ta vì quốc pháp mà làm, không hề có chút tự tư tự lợi nên nhà người có thù ta thì ta cũng không trách người.*”

Vị quan này sắp chết đến nơi mà nhất định không chui xuống lỗ dưới cổng thành để trốn chạy, đây là sự khí khái. Cho nên chúng ta phải luôn kiểm lại từng ý niệm của mình. Ngoài việc học chuẩn mực của Thánh Hiền, chúng ta còn học Phật, Bồ Tát. Chuẩn mực Thánh Hiền giúp chúng ta đối nhân xử thế tiếp vật cho tốt còn việc học Phật pháp giúp chúng ta tìm cầu sự giải thoát ra khỏi tam giới. Hiện tại trên trang Tinhkhongphapngu đã có link niệm Phật online. Ngài Đế Nhân nói với học trò của mình rằng “*Niệm Phật lâu ngày sẽ ắt có chỗ tốt.*” Chúng ta chỉ việc nghe lời mà không cần phải vọng tưởng rằng niệm Phật sẽ tốt thế nào?

Câu hỏi đầu tiên trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: “*Kính bạch Hòa Thượng, hiếu dưỡng cha mẹ cần phải có tâm phụng sự nuôi dưỡng cha mẹ. Sư phụ từ nhỏ đã rời khỏi quê hương vân du tứ hải cho nên con mà trôi dạt ngàn dặm chắc là mẹ sẽ âu lo muộn phiền, vậy làm thế nào để hiếu dưỡng ạ?*”

Hòa Thượng nói: “*Tôi ở trong thời kỳ kháng chiến, có lúc người thân không cách gì có thể đoàn tụ thậm chí có thể bất ngờ nhà tan cửa nát, do đó mỗi người đều phải có tâm cảnh giác cao độ. Năm tôi 9, 10 tuổi cha mẹ đã rèn luyện cho tôi trải qua đời sống độc lập, nấu cơm, xào rau, giặt đồ thấy đều làm được hết. Đây là nguyên nhân gì vậy? Vì sợ rằng trong lúc chiến tranh, gia đình ly tán, trẻ nhỏ sẽ không có năng lực để trải qua đời sống.*”

“*Tôi từ nhỏ rời khỏi cha mẹ, ở trong trường học, trường học là nhà, đời sống là do quốc gia chăm sóc, ân đức của lão sư đối với chúng tôi còn vượt hơn với cha mẹ vì lúc đó Thầy chăm sóc học trò. Cho nên quan hệ Thầy trò rất sâu sắc. Nhiều người hiện tại sẽ không có cách gì lý giải về sự sâu sắc đó.*” Chín mười tuổi Hòa Thượng đã phải rời gia đình bốn ba, cha mẹ Ngài chỉ dặn lại là phải cố gắng sinh tồn bằng cách là cứ chạy, phải chạy vì chiến tranh mà không chạy là chết.

Cho nên khi chúng ta có trải nghiệm như vậy, chúng ta mới hiểu rõ hoàn cảnh đó, do vậy, đối với các lớp kỹ năng sống, chúng ta dạy cho các con cách đun lửa, bắc bếp nấu như thế nào và tiếng lửa cháy sẽ ra sao?

Hòa Thượng kể tiếp: “*Tôi rời khỏi cha mẹ, anh em tròn 36 năm không có một sự liên lạc nào. Sau này mới nghĩ cách để liên lạc. Tôi học Phật, người nhà không hiểu rõ, người nhà cho rằng tôi là người tiêu cực nên mới xuất gia, về sau, hiểu rõ rồi, mới biết được việc xuất gia là thù thắng.*”

Câu hỏi thứ hai: “*Kính bạch Hòa Thượng, tu học phải có một lão sư tốt, lại phải có đồng tham đạo hữu tốt nhưng thực tế tìm không ra thì ở nhà độc tu có được không ạ?*”

Hòa Thượng nói: “*Lão sư và đồng học chỉ có thể gặp chứ không thể cầu.*” Bản thân tôi, lúc trước đối với Phật còn mê mông, mờ mịt, thậm chí trên bờ vực của sự tan vỡ tín tâm, tuy nhiên, chỉ có một điểm là đối với công việc thì rất có trách nhiệm và chân thành cho nên cũng là nhân duyên để được Sư bà Quảng Tâm gọi tôi về dạy lớp Hán ngữ. Nhờ đó mà tôi gặp được thùng đĩa pháp của Hòa Thượng.

Ngài tiếp lời: “*Đây đều là duyên phận, nếu khắc ý mà tìm thì rất khó tìm được. Tuy nhiên, chúng ta phải có ý niệm, ý nguyện cầu lão sư, cầu đồng tham đạo hữu thì bạn mới có thể gặp được. Nếu đến ý niệm mà bạn còn không có thì bạn làm sao mà gặp được. Có ý niệm là đã có cảm, có cảm thì liền có ứng. Có cảm mà không có ứng là do chính mình còn có nghiệp chướng. Sau khi nghiệp chướng tiêu trừ rồi thì cảm*”

ứng liền sẽ hiện tiền. Nếu thực tế vẫn không gặp được thì trong nhà cố gắng nỗ lực mà tu học cũng là việc rất tốt.

Hòa Thượng nhắc đến “*duyên phận*”. “*Duyên phận*” là gì? Làm sao chúng ta biết chúng ta có duyên? Chính sự cần cầu, sự siêng năng chính là chúng ta đang tạo duyên. “*Duyên phận*” là gì? Đôi khi chỉ là tâm của một người học trò cứ học mà không biết mặt Thầy của mình là ai và người học trò tự hứa rằng học đủ 100 bài thì sẽ đi tìm Thầy của mình. Đó là người học trò mà tôi đã đến thăm tận nhà ông, tình Thầy trò thật là thiêng liêng.

Cho nên, nhân duyên là do chính mình tạo bằng sự thật làm. Nhân duyên đủ cảm được Phật, Bồ Tát thì Phật Bồ Tát xuất hiện, nhân duyên cảm đến bạn nhậu thì bạn nhậu xuất hiện. Nhân duyên chắc chắn có trong đời quá khứ nhưng đời này chúng ta phải tạo. Hòa Thượng từng dạy chúng ta mới học giảng Kinh mà giảng chưa hay thì cứ đến giảng đường các vị giảng pháp hay và tặng quà, tặng kẹo cho mọi người và chúc các vị nghe pháp hoan hỉ. Làm như thế chính là tạo nhân duyên. Nhân duyên là do chính mình tạo, không phải do trời ban hay Phật ban. Đệ Tử Quy có câu: “*Gần người hiền, tốt vô hạn. Đức tiến dần, lỗi ngày giảm*” cho nên muốn hiền thì gần người hiền, muốn tinh tấn thì gần người tinh tấn.

Câu hỏi thứ ba: “*Kính bạch Hòa Thượng, có một số đồng tu thường thỉnh những vị pháp sư khác đến giảng khai thị, con không muốn đi nghe và cũng khuyên người khác không nên nghe. Cách làm như vậy có đúng không? Hằng thuận chúng sanh thì cách nói này phải hiểu như thế nào?*”

Lão cư sĩ Lý Bình Nam có đến 300.000 học trò và có vị từng hỏi Ngài rằng vì sao Ngài không mời những vị pháp sư này, pháp sư kia về giảng khai thị. Ngài Lý Bình Nam cho biết rằng đó là những người tu Mật, tu Thiền. Trong khi mọi người tu Tịnh mà họ đến giảng vài giờ rồi đi sẽ làm động tâm của mọi người. Ngài không mời họ giảng khai thị là vì Ngài hộ pháp, bảo hộ tâm thanh tịnh cho học trò của mình. Cho nên chúng ta phải tự biết chỗ nào nên đến nghe và chỗ nào không nên đến nghe.

Trả lời câu hỏi này, Hòa Thượng nói: “***Nếu như các vị thật sự đã khai ngộ rồi thì tất cả pháp hội giảng Kinh nói pháp mà là chánh pháp thì đều có thể đi nghe. Tà chánh nhất định phải phân biệt cho rõ ràng. Cho dù pháp mà họ nói ra không phải là pháp mà mình tu học thì mình cũng nên đi. Đây là trang nghiêm đạo tràng để làm cho người sơ học, người mới phát tâm nhìn thấy đạo tràng tín chúng rất nhiều sẽ tăng trưởng tín tâm. Thậm chí, người sơ học mới bắt đầu giảng nếu giảng chánh pháp thì chúng ta cũng phải nên đến để trang nghiêm đạo tràng. Đây là chính xác! Nếu chúng ta chưa có nền tảng vững chắc, chính mình chưa làm chủ được chính mình vậy thì không nên đi nghe. Bạn không có định lực, tu học không có nền tảng, vậy bạn không nên đến nghe là chính xác!***”

“Hàng thuận chúng sanh là một trong 10 nguyện của Phổ Hiền Bồ Tát. Đây là đối với pháp thân đại sĩ mà nói nhưng chúng ta cũng nên học tập, buông bỏ phân biệt vọng tưởng chấp trước, tất cả đều tùy thuận người khác. Thế nhưng trong lúc tùy thuận, nhất định phải quán sát rõ ràng. Nếu đó là thiện pháp thì tùy thuận và nếu đó là ác pháp thì không thể tùy thuận. Phải dùng lý trí mà tùy thuận chứ không dùng cảm tình mà tùy thuận.”

Hòa Thượng đã đưa ra tiêu chuẩn tùy thuận. Đó là tùy thuận theo cái thiện, hay cao hơn tùy thuận theo tánh đức thuần thiện, thuần tịnh chứ không tùy thuận theo tập tánh. Cho nên không thể có chuyện cảm tình hay nể mặt mà tùy thuận làm theo. Chúng ta vì việc đúng mà làm thì đó là nể mặt còn làm sai thì không phải là nể mặt, chắc chắn trong đó có vụ lợi. Cho nên hàng thuận ở đây được nói cho hàng pháp thân đại sĩ chứ không nói với người bình thường. Có người thấy người khác nhậu, thấy người khác làm sai thì liền nói là “*Thôi tùy duyên đi!*” Đó chẳng phải là tùy duyên mà là tùy tiện!

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!